POMORSKA IZBA ROLNICZA
ul. Zygmunta Wróblewskiego 3, 83-000 Pruszcz Gdański, tel.: 695 426 599, /58/303 19 39, fax: /58/302 27 12; email: gdansk@pir.home.pl, www: pir.home.pl

BPIR/S/15/2022

Pruszcz Gdański 11.02.2022

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes Zarządu
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Szanowny Panie prezesie,

w załączeniu przekazuję wypracowane wspólnie z przedstawicielami sektora bankowego, stanowisko w sprawie wprowadzenia rozwiązań zmierzających do poprawy sytuacji kredytowej gospodarstw rolnych w Polsce

Zachęcam Pana Prezesa do lektury stanowiska i uprzejmie proszę o przekazanie go decydentom stosownie według kompetencji.

Z poważaniem

PREZES ZARZĄDU
Pomorskiej Izby Rolniczej
Wiesław Burzyński

POMORSKA IZBA ROLNICZA
ul. Zygmunta Wróblewskiego 3, 83-000 Pruszcz Gdański, tel.: 695 426 599, /58/303 19 39, fax: /58/302 27 12; email: gdansk@pir.home.pl, www: pir.home.pl

Stanowisko Pomorskiej Izby Rolniczej podjęte z udziałem przedstawicieli sektora bankowego, w sprawie narzędzi pomocowych dla sektora rolniczego.

Posiadanie gospodarstwa rolnego od zawsze wiązało się z pewnego rodzaju ryzykiem, które nieodzownie łączy się z prowadzeniem każdej działalności gospodarczej. Producenci rolni należą do grupy zawodowej, która na co dzień boryka się z niezależnymi od nich przeciwnościami losu, których nie da się przewidzieć i im zapobiegać, chociażby takimi jak niesprzyjające warunki pogodowe czy zmiany klimatu istotnie wpływającymi ostatecznie na rozmiar produkcji.

Niestety do przeszkód i kolejnych czynników ryzyka ostatnio dołączyły tez nowe liczne restrykcje i ograniczenia w stosowaniu środków ochrony roślin. Kolejne przeciwności, z którymi mierzą się dziś gospodarstwa rolne to znaczne wahnięcia cen produkcji rolnej, co z tym się wiąże – ze znacznie niższą rentownością produkcji. Przy niepewnych cenach sprzedaży i dużo wyższych nakładach finansowych na środku produkcji oraz pozostałych kosztach funkcjonowania gospodarstwa zyskowność z działalności gwałtownie się obniżyła. Należy w tym miejscu dodać kolejny istotny obszar ryzyka, związany z obsługą wcześniej zaciągniętych kredytów bankowych, których koszt obsługi, z uwagi na ostatnie zmiany oprocentowania, znacznie wzrósł i prawdopodobnie ze względu na kolejne, planowane wzrosty stóp procentowych, będzie jeszcze wyższy.

Niestety z uwagi na to, że rolnicy stanowią coraz bardziej zadłużoną grupę społeczeństwa, należy się spodziewać kolejnych, licznych trudności w obsłudze kredytów bankowych, w efekcie czego pojawić się może fala postępowań restrukturyzacyjnych lub windykacyjnych. Dotychczasowa planowa koncepcja restrukturyzacji gospodarstwa rolnego i podjęcie działań mających na celu poprawę płynności finansowej gospodarstwa oraz ugodowego działania z wierzycielami jest właściwie niewykorzystywana, a przez to należy spodziewać się wzrostu bankowych postępowań egzekucyjnych wobec rolników.

W dobie istniejących czynników ryzyka gospodarczego, związanych z następstwami pandemii COVID, wpływających na niska zyskowność działalności rolnej, w tym również obsługi rosnącego zadłużenia przy znacznie wyższych stopach procentowych potrzebne są nowe instrumenty wsparcia pomocowego dla rolników np. w formie dopłat do spłaty odsetek od kredytów zaciągniętych na potrzeby działalności rolniczej tj. komercyjnych kredytów inwestycyjnych czy obrotowych, oprocentowanych w oparciu o rynkowe stopy procentowe np. w rozumieniu art. 107 ust.3 lit. b Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, jako pomoc nakierowana na łagodzenie skutków wystąpienia pandemii COVID-19, szczególnie skutków gospodarczych w tej grupie producentów.

Koniecznym byłoby formalne przygotowanie zasad szczegółowego przeznaczenia, warunków i trybu udzielania pomocy w ramach programu pomocy dla rolników i producentów rolnych w ramach środków antykryzysowych – COVID – 19 – dopłaty do oprocentowania.

ul. Zygmunta Wróblewskiego 3, 83-000 Pruszcz Gdański, tel.: 695 426 599, /58/303 19 39, fax: /58/302 27 12; email: gdansk@pir.home.pl, www: pir.home.pl

Do pomocy kwalifikować się powinno małe i średnie gospodarstwa rolne, które prowadzą działalność rolniczą przez wskazany okres, przykładowo co najmniej 3 lata. Pomoc mogłaby być

realizowana przez wskazany okres, np. nie dłuższy niż 6-12 miesięcy. Po tym okresie gospodarstwo rolne objęte pomocą powinno odzyskać płynność finansową oraz poprawić rentowność produkcji umożliwiającą prawidłową i pełną obsługę zadłużenia. Warunkiem uzyskania pomocy powinno być formalne udokumentowanie istotnego spadku przychodów oraz zwiększonych kosztów produkcji wpływającej na znaczne obniżenie rentowności gospodarstwa w sposób uniemożliwiający prawidłową i terminową obsługę kredytów zaciągniętych przed 2022 r. oraz przedstawienie przez podmiot prowadzący gospodarstwo rolne planu odzyskania płynności i poprawy rentowności w średnioterminowym okresie, bez zwiększania ich zdolności produkcyjnych.

Pomoc finansowa powinna zostać wyznaczona np. podobnie jak w przypadku dopłat do oprocentowania i stanowić różnicę w wysokości całkowitej sumy odsetek od kredytu i wysokości faktycznie zapłaconej przez rolnika.

Parametry wyznaczania wysokości dopłat do odsetek w odniesieniu do wysokości całkowitego oprocentowania mogłyby odnosić się do wysokości rynkowej stopy procentowej, ustalonej zgodnie z komunikatem Komisji UE w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych, obowiązującej np. na dzień 31 grudnia 2021 r. stopy bazowej powiększonej o odpowiednią marżę (zgodnie z zastosowanym poziomem zabezpieczenia ryzyka kredytowego).

WICEPREZES ZARZĄDU
Pomorskiej Izby Rolniczej
Ryszard Kleinszmidt

PREZES ZARZĄDU
Pomorskiej Izby Rolniczej
Wiesław Burzyński